

Veelgeliefden,

Laten we elkaar liefhebben. Liefde tot God en de evennaaste. Beminn God boven alles en de naaste als jezelf. We weten het allemaal zo goed en hebben er moeite mee het te doen. Er is een anekdote over sint Jan de Evangelist. Op het eind van zijn leven zei hij steeds weer opnieuw: *Laten we elkaar beminnen.* Zijn leerlinge waren het op een gegeven moment zat en vroegen: Kunt u niet iets anders zeggen. En sint Jan antwoordde: met deze woorden is alles gezegd.

Laten we elkaar liefhebben. Jezus houdt ons vandaag voor om zelfs onze vijanden lief te hebben. En nog veel meer. Een hele waslijst hebben we moeten aanhoren. Geboden, verboden, raadgevingen en voorschriften. We zouden er haast moedeloos van worden als we de woorden van Jezus horen. *Je vijanden beminnen*, nou ja, het is wel moeilijk, maar we willen het proberen. Maar wat moeten we met die andere woorden: *als iemand u op de ene wang slaat, keer hem ook de andere toe.* Of: *Wees barmhartig zoals uw Vader barmhartig is.* Moeten we dan als God zelf zijn?

Aan Mozes heeft God zijn geboden gegeven, en in een veel groter aantal dan Christus dit deed. Toch heeft Mozes reeds gezegd: *De geboden zijn niet zwaar voor u en ze liggen niet buiten uw bereik.* Hoe komt het dan dat elke tijd opnieuw er weer mee moet worstelen? De weg is ons getoond, eerst door Mozes en vervolgens door Christus die *de Weg zelf, de Waarheid en het Leven* is.

Is de liefde z'n zware last? Een jongetje kwam met een ander op zijn rug, die hij elke dag naar school bracht. Iemand zei tegen hem: een hele last om elke dag te dragen. En het jongetje antwoordde verontwaardigd: dat is geen last, dat is mijn broertje!

God heeft Mozes de tien geboden gegeven. De joden hebben die ene Wet uitgewerkt eerst in zeshonderd drie en veertig wetjes en vervolgens in talloze regeltjes zodat het een ondraaglijke last werd. Christus heeft het weer teruggebracht tot de oorspronkelijke eenvoud: *Gij zult de Heer uw God beminnen ... en uw naaste gelijk uzelf.* Of zoals we vandaag in het evangelie hoorden: *Zoals gij wilt dat de mensen u behandelen, moet gij ook hen behandelen.*

Maar of we de geboden nu in één zinnetje samenvatten – bijvoorbeeld: wat gij niet wilt dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet –, of dat het honderden kleine regeltjes zijn, we hebben er gewoon moeite mee en vragen ons af: Wat moet ik doen? En hoe moet ik het doen? Toch zijn deze vragen verkeerd. Als we de verkeerde vragen stellen, zullen we ook de verkeerde antwoorden krijgen.

In de nieuwe wet gaat het er niet op de eerste plaats om wat ik moet doen. Centraal staat wat God doet, wat Christus in ons kan doen. Belangrijk is niet wat wij doen, maar wat God doet. Alleen zo kunnen we zijn geboden begrijpen. *Gij zult niet doden; gij zult niet stelen; gij zult niet ...* En wij denken: dat mag niet en dat mag niet en dat mag ook al niet. Is dat juist? Lezen we de tekst wel op de goede manier? De joden spreken

niet over de tien geboden, maar over 'de tien woorden van God'. En Gods woorden zijn daden. Zo zijn deze tien geboden bedoeld als tien daden van God. *Gij zult niet doden* betekent: gij zult niet hoeven te doden; Ik zal je de kracht geven zodat het nooit nodig is, in welke situatie van je leven ook, om te doden. De tien geboden van God zijn allereerst tien beloften van God!

God zelf wil ons door zijn liefde de kracht geven om de geboden te onderhouden. Als we beseffen dat we kleine zwakke en zondige mensen zijn, als we beseffen dat we het niet uit ons zelf kunnen, dan hoeven we het ook niet meer uit ons zelf te doen. Als wij ons open stellen voor Gods liefde door te proberen God lief te hebben met geheel ons hart, geheel onze ziel en al onze krachten, dan zal die kleine zwakke poging opgenomen worden in de goddelijke genade en zijn we in staat de naaste lief te hebben als onszelf. Dan kunnen we zelfs onze vijanden gaan beminnen.

Lief hebben. We zijn geschapen voor de liefde, om liefde te ontvangen en te geven. Het zit in het diepst van ons wezen verankerd. En toch hebben we er zoveel moeite mee. Dat komt door dat ene woordje dat voortdurend door ons hoofd gaat. We hebben het als kind geleerd en krijgen het als volwassenen niet afgeleerd. Op driejarige leeftijd hebben we geleerd om 'ik' te zeggen en we hebben een heel leven nodig om het kwijt te raken. Het 'ik' probeert voortdurend aan zichzelf te denken en vergeet zo de ander. Het 'ik' wil zijn eigen geluk grijpen en veroorzaakt ongeluk. Het 'ik' doet alles om voor zichzelf te zorgen maar vergeet de ander. In plaats van het liefdevolle ontvangen en geven gaat het 'ik' grijpen en opdringen. Jezus leert ons vandaag dat het zelfs voor het egocentrische 'ik' beter is lief te hebben. *De maat die gij gebruikt zal men ook voor u gebruiken.* De weg van de liefde: zo natuurlijk en toch zitten wij onszelf dwars. Maar juist de liefde maakt de weg begaanbaar. Het is de liefde tot de Vader die ons dan de weg wijst. Daarom schrijft onze heilige Vader Benedictus in zijn Regel over *de weg van het heil die aanvankelijk altijd nauw is. Naarmate men echter voortgang maakt, verruimt zich het hart en snelt men met een onuitsprekelijk blijde liefde voort langs de weg van Gods geboden.*

Met blijde liefde voortsnelen op de weg van Gods geboden. Dat wens ik u allen toe.